

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Nahid Kondori, (nahko1), Enhetschef

Granskad av: Sofia Myhrman, (sofmy1), Specialistläkare, ST

Godkänd av: Anneli Fagerberg, (annfa26), Chefläkare

Giltig från: 2023-05-19

Giltig till: 2025-05-19

Vårdhygien – Preoperativ helkroppsdesinfektion

Rutinen gäller även för Capio Lundby Specialistsjukhus, Carlanderska sjukhuset och Sjukhusen i väster och är godkänd av respektive chefläkare.

Förändringar sedan föregående version

Ersätter tidigare version, senast uppdaterad 2021-06-29. Mindre redaktionella förändringar.

Syfte

Ge rekommendation om preoperativ helkroppsdesinfektion, samt ge information om utförande.

Bakgrund

Avsikten med preoperativ helkroppsdesinfektion är att reducera den mikrobiologiska florans på huden. Om detta leder till färre postoperativa infektioner är svårvärderat då studier visar på olika resultat. Det finns dock studier som påvisar ökad infektionsfrekvens om patogena bakterier finns på huden vid operationsstart.

Arbetsbeskrivning

Vid kirurgi där hudbakterier är en vanlig orsak till postoperativa infektioner och där infektioner får allvarliga konsekvenser, t.ex. ortopedisk kirurgi och all implantatkirurgi, rekommenderas preoperativ helkroppsdesinfektion minst två gånger före operation.

Produkt

Klorhexidintvål 40 mg/ml = 4 % ex. Descutan® svamp eller Hibiscrub® tvållösning. I första hand rekommenderas en fördoserad svamp, vilket lättare säkerställer att tillräcklig mängd klorhexidintvål används.

Rutinen kan även tillämpas vid annan typ av kirurgi där hudsnitt läggs. Detta avgörs av Verksamhetschef efter riskanalys.

Information till patienten

- Informera patienten om varför och hur preoperativ helkroppsdesinfektion utförs enligt tillverkarens instruktioner.
- Rakning/hårborttagning vid och i närheten av operationsområdet ska inte ske inom en vecka före operation – små sår/hudskador där bakterier kan växa till uppstår ofta, vilket ökar risken för sårinfektion.
- Effekten av klorhexidin kan reduceras av vanlig tvål, schampo, hårbalsam och hudlotion som därför inte ska användas i samband med helkroppsdesinfektion.
- Vid helkroppsdesinfektion i hemmet ges information om att efter dusch använda ren handduk, byte till rena kläder och renbäddad säng.

Förberedelse

- Smycken ska tas av innan helkroppsdesinfektionen påbörjas.
- Patientens medicinska tillstånd avgör hur duschen genomförs.
- Beakta att patienten kan behöva hjälp för att genomföra en korrekt helkroppsdesinfektion. Pall eller duschvagn kan behövas. Alternativt görs helkroppsdesinfektionen i sängen.

Genomförande

- Helkroppsdesinfektion påbörjas dagen före operation och fullföljs på operationsdagen. Kan detta inte följas bör det gå minst 2 timmar mellan duscharna.
- Utförs enligt leverantörens bruksanvisning. Se länk till tvättinstruktion under rubrik Relaterade dokument.
- Efter dusch ska patienten använda ren handduk, ta på rena kläder samt ha renbäddad säng.

Akut kirurgi

- Preoperativ helkroppsdesinfektion utförs i den utsträckning patientens tillstånd medger.

Uppskjuten operation

- Ny operationstid inom 7 dagar – en ny dubbeldusch på operationsdagens morgon.
- Ny operationstid efter 7 dagar – ny omgång preoperativ helkroppsdesinfektion med minst två duschar.

Vid överkänslighet/allergi mot klorhexidin

- Patienten utför en vanlig dusch med syfte att bli synligt ren, detta utförs kvällen innan eller på operationsdagens morgon.
- Efter dusch ska patienten använda ren handduk, ta på rena kläder samt ha renbäddad säng.

Ansvar och avsteg

- Linjechef ansvarar för att denna rutin är känd och följs av alla medarbetare.
- Verksamhetschef kan efter riskanalys besluta att frångå delar av rekommendationerna för vissa åtgärder och ingrepp. Lokala rutiner ska finnas som beskriver undantagen.
- Medvetet avsteg från denna rutin dokumenteras i patientjournal om avsteg är kopplat till patient. Annan orsak till avsteg rapporteras i MedControl PRO eller befintligt avvikelshanteringssystem.

Relaterade dokument och kunskapsöversikt

Relaterade dokument

- [Tvättinstruktion Hibiscrub](#)
- [Tvättinstruktion Descutan](#)

Kunskapsöversikt

- [FASS](#) Descutan® Hibiscrub® Läkemedelsindustriföreningen, LIF
- Att förebygga vårdrelaterade infektioner. Ett kunskapsunderlag. Socialstyrelsen 2006 (art nr 2006-123-12)
- Postoperativa sårinfektioner - åtgärder för att förebygga. Sveriges Kommuner och landsting 2011
- [Operationssjukvård, preoperativ vård](#). Vårdhandboken
- Webster J and Osborne S. Preoperative Bathing or showering with skin antiseptics to prevent surgical site infection. Cochrane Database Systematic Review. 2015; 20 (2). CD004985
- Tanner J et al. A fresh look at preoperative body washing. Journal of Infection Prevention. 2012; 13 (1): 11-15

Arbetsgrupp

Representanter arbetsgrupp Vårdhygien, Sahlgrenska Universitetssjukhuset:

Marlene van Doesburg, hygiensjuksköterska

Sofia Myhrman, hygienläkare

Godkänt av

Capio Lundby Specialistsjukhus

Carlanderska sjukhuset

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Sjukhusen i väster

Ola Blomqvist, chefläkare

Karin Möller, chefläkare

Anneli Fagerberg, chefläkare

Jacob Wulfsberg, chefsläkare

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Nahid Kondori, (nahko1), Enhetschef

Granskad av: Sofia Myhrman, (sofmy1), Specialistläkare, ST

Godkänd av: Anneli Fagerberg, (annfa26), Chefläkare

Dokument-ID: SU9992-381335686-113

Version: 10.0

Giltig från: 2023-05-19

Giltig till: 2025-05-19